

[Ove Hansen.]

Mange problemer er således uafklarede og må undersøges, førend vi kan tage stilling til dette lovforslag. Lovforslaget indeholder også andre ændringer end nedsættelse af refusionerne. Det gælder således selve sygehusbyggeriet, hvor indenrigsministeren forlanger ikke alene mere indsigt med selve sygehusbyggeriet, men også en vis ret til at bestemme over byggeriet. Det kunne måske være meget fornuftigt, hvis staten afholdt en del af udgifterne, men da det ikke længere bliver tilfældet, synes jeg, det er lidt ulogisk, at ministerens magt udvides på dette område.

Det kan endvidere forekomme lidt mærkeligt, at mens statens tilskud til kommunale sygehuse reduceres væsentligt, vil ministeren for private sygehuses vedkommende tilstræbe, at der ikke sker reelle ændringer i størrelsen af tilskuddene til disse. Jeg er godt klar over, at der her ofte er tale om en vis form for filantropi, og det skal naturligvis påskønnes.

Nogle bemærkninger om de sociale lovforslag, som også er med i denne samling af lovforslag. Fra socialministeren foreligger en række lovforslag, som skal ses i sammenhæng med de øvrige forslag og naturligvis i særlig grad med ophævelsen af den mellemkommunale refusion. Der er ting i ministerens forslag, som mit parti kan være tilfreds med, det gælder bl. a. folke- og invalidepensionen, hvortil staten i fremtiden vil afholde alle udgifterne. Derimod er vi knap så tilfredse med, at statens refusion til såvel hjemmehjælp som husmoderafløsning formindskes fra 80 pct. til 50 pct. Der kunne også være grund til at komme ind på andre ændringer, men det skal jeg afholde mig fra på nuværende tidspunkt. I det 21 mands udvalg, der forhåbentlig nedsættes om alle disse reformforslag, vil der blive lejlighed til en grundig undersøgelse af de mange problemer.

Der er dog et spørgsmål, jeg gerne vil stille socialministeren, og det drejer sig om lovenes ikrafttræden. Det fremgår af lovforslagene, at disse træder i kraft 1. april 1970, men, tilføjes der så, således at de får virkning for udgifter, der vedrører tiden efter den 31. marts 1970. Endvidere står der: „Socialministeren fastsætter efter forhandling med indenrigsministeren, i hvil-

ket omfang de hidtil gældende refusionsregler skal komme til anvendelse på udgifter, der er afholdt inden lovens ikrafttræden.“

Mit spørgsmål til ministeren lyder: kan kommunerne påregne i regnskabsåret 1969-70 at få den refusion, som de nu gældende love giver dem ret til, selv om refusionerne først kommer til udbetaling efter 1. april 1970?

Fra arbejdsministeren foreligger der også nogle lovforslag, men jeg har på nuværende tidspunkt intet at bemærke til disse forslag, også disse skal jo ses i større sammenhæng.

Så er der nogle forslag fra undervisningsministeren. Der foreligger et par lovforslag, der bl. a. går ud på, at kommunerne i fremtiden alene skal afholde udgifterne til skolelægeordningen samt udgifterne til skolebespisning. Jeg finder det ikke rimeligt, at kommunerne alene skal afholde udgifterne. I sin tid forlangte man, at kommunerne skulle tilvejebringe en skolelægeordning, og jeg synes, det var fuldt ud korrekt, at man pålagde kommunerne en sådan pligt, men det var under forudsætning af, at staten afholdt halvdelen af udgifterne. Nu vil staten ikke længere anerkende denne forpligtelse. Jeg synes ikke, det er en fair form over for kommunerne.

Et af de områder, hvor forandringen af byrdefordelingen og nedskæringen af statens tilskud vil blive særdeles mærkbar og byrdefuld for kommunerne, er folkeskolens lærerlønninger. Nedskæringen her bliver på ikke mindre end 25 pct., nemlig fra 85 pct. til 60 pct., og for kommunale gymnasier bliver nedskæringen endnu større, nemlig fra 90 pct. til 60 pct. Som jeg nævnte i indledningen, er det et spørgsmål, om ikke undervisning mere er en statsopgave end en kommunal opgave. At kommunerne må stå for undervisningen og føre tilsyn med den, er naturligvis givet, anderledes kan det ikke være. Staten har pålagt kommunerne at styre skolevæsenet, men vilkårene for folkeskolen, d.v.s. undervisningsform, lønninger m. v., er bestemt af staten; derfor har staten også en forpligtelse, mener jeg, over for kommunerne til at afholde en væsentlig del af udgifterne. 85 pct. er en høj refusionsprocent, det skal erkendes, men det er næsten også det eneste område, hvor staten bidrager til folkeskolens udgif-